

Lovsekretariatets notat om ændringsforslag til L 94 i relation til grundlovens § 41, stk. 2

Notat om

Ændringsforslag til L 94 i relation til grundlovens § 41, stk. 2

Sammenfatning

På Retsudvalgets foranledning beskrives det såkaldte identitetskrav i relation til ændringsforslag fra Dansk Folkeparti til dette partis eget lovforslag L 94. (Forslag til lov om forbud mod omskæring af kvinder).

Notatet indeholder indledningsvis en kort beskrivelse af indholdet i identitetskravet.

Derefter beskrives identitetskravet i forhold til de ændringsforslag, som Dansk Folkeparti ønsker stillet i Retsudvalgets betænkning over L 94.

Notatet konkluderer, at grundlovens § 41, stk. 2, efter Lovsekretariatets vurdering ikke er til hinder for, at Dansk Folkepartis ændringsforslag kan stilles.

I Generelt om identitetskravet (grundlovens § 41, stk. 2)

Ifølge grundlovens § 41, stk. 2, kan et lovforslag ikke vedtages, forinden det tre gange har været behandlet i Folketinget.

Identitetsproblematikken drejer sig om, hvor omfattende ændringer der kan foretages i et lovforslag under dets behandling i Folketinget, uden at den nævnte bestemmelse i grundlovens § 41, stk. 2, kan anses for overtrådt. Man kan sige, at grundlovens § 41, stk. 2, sætter grænser for, i hvilket omfang et lovforslags identitet kan ændres ved ændringsforslag.

Grundlovens § 41, stk. 2, opstiller ikke klare grænser for, hvornår identitetskravet er opfyldt. Besvarelsen af spørgsmålet må bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Der bør her ved lægges vægt på, at alle spørgsmål, der gøres til genstand for lovgivning, sikres en grundig behandling i Folketinget, og at offentligheden (brugerne af lovgivningen) bør have mulighed for at påvirke lovgivningsprocessen.

Den afgørende retningslinje må på den baggrund være, at hovedsubstansen i en af Folketinget vedtagen lov faktisk er blevet undergivet 3 behandlinger. Således må ændringsforslaget i hvert fald vedrøre samme emne som lovforslaget, dvs. at ændringsforslaget skal have indholdsmæssig sammenhæng med lovforslaget (som et eksempel på mangel på identitet kan der som udgangspunkt ikke til et lovforslag om ændring af efterlønsreglerne stilles ændringsforslag om forlængelse af karenstiden for dimittender, selv om begge spørgsmål reguleres i lov arbejdsløshedsforsikring m.v.)

Hvis et medlem anser et ændringsforslag for at være for vidtgående, afgør Tinget, jf. forretningsordenens § 16, stk. 3, om det kan stilles. Afgørelsen træffes efter en indstilling fra Folketingets formand, som forinden har forhandlet spørgsmålet med Udvalget for Forretningsordenen. Denne procedure forudsætter, at ændringsforslaget ganske klart er i strid med grundloven. Hvis et ændringsforslag derimod ikke klart er i strid med grundloven, men spørgsmålet alligevel rejses, har Udvalget for Forretningsordenen besluttet, at det i første omgang overlades til fagudvalget at beslutte, hvad der videre skal ske, eventuelt på baggrund af et notat fra Folketingets administration.

En omfattende gennemgang af kriterier, der kan indgå i afgørelsen af, om identitetskravet er opfyldt, og en gennemgang af Folketingets praksis i de senere år er gengivet i et notat fra Lovsekretariatet af 31. marts 2000, der er optrykt som bilag 3 til Udvalget for Forretningsordenens betænkning over B 69 af 3. maj 2000 (Folketingstidende 1999-2000, tillæg B, side 689ff.). Af dette notat fremgår det bl.a., at det forhold, at et ændringsforslag går ud på at give et lovforslag en helt ny affattelse, kan tale imod, at identiteten bevares, men at det er et kriterium, som typisk kun spiller en mindre rolle i den samlede afvejning af, om et ændringsforslag opfylder identitetskravet.

Endvidere henvises til Udvalget for Forretningsordenen, alm. del – bilag 46, fra folketings-